

ÜDS

2025

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

TEKNIKER

TEKNİSYEN

Personelinin Ünvan Değişikliği Sınavı

KONU ANLATIMLI

%100 ÖZGÜN

T.C. İçişleri Bakanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Personeli
Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Yönetmeliği hükümleri
doğrultusunda güncel olarak hazırlanmıştır.



T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
TEKNİKER - TEKNİSYEN

ÜDS

KONU ANLATIMLI

YAZAR

Komisyon

©

Bütün hakları Data Yayınlarına aittir. Yayıncının izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz. Kitabın bilimsel sorumluluğu yazarlara aittir.

BU KİTAP T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞININ BANDROLÜ İLE
SATILMAKTADIR.

ISBN/Sertifika No

ISBN No/Tarih: 978-625-7552-44-8 / 29.01.25

Sertifika No: 40447

SAYFA TASARIMI

Data Dizgi Ekibi

KAPAK TASARIMI

Data Grafik Ekibi

BASKI VE CİLT

Data Dijital Matbaacılık



İvedik Organize Sanayi 1518 Sok.
Matbaacılar Sitesi Mat-Sit İş Merkezi No:2/20
Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 29 95 – 0 505 925 57 81
Faks: 0 312 342 23 58



ÖN SÖZ

T.C. İçişleri Bakanlığı Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı için titiz çalışmalar sonucunda size özel hazırlanmış olduğumuz "Hazırlık Kitabımızı" siz değerli GYS adaylarının hizmetine sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Hazırlık kitabımız güncel mevzuat konuları dikkate alınarak hazırlanmış ve konu sonlarına testler konularak kendinizi pekiştirmeniz arzulanmıştır. Bu kitabımızın sizlere çok faydalı olacağına inanıyor ve yapılacak olan sınavda başarılar diliyoruz.

DATA YAYINLARI

KİTABA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİNİZ İÇİN

datayayinlari@gmail.com adresine e-posta ile veya

05422620337 WhatsApp iletişim numaramız

üzerinden iletebilirsiniz.

İÇİNDEKİLER



ÜNİTE 1 TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ	5
TESTLER	
ÜNİTE 2 ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	102
TESTLER	
ÜNİTE 3 TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI	177
TESTLER	
ÜNİTE 4 MATEMATİK	239
TESTLER	
ÜNİTE 5 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	401
TESTLER	
ÜNİTE 6 7315 SAYILI GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNU	471
TESTLER	

DATA YAYINLARI

TÜRKÇE VE DİL BİLGİSİ

SÖZCÜKTE ANLAM VE SÖZCÜK BİLGİSİ

1. ÜNİTE

1. BÖLÜM

I. SÖZCÜKTE ANLAM

Her sözcük görünen, görünmeyen varlık ya da durumlardan birini çağırır. Bu çağrışimlardan her birine "anlam" denir. Sözcüklerin tek başına anlamları olduğu gibi cümle içinde kazandığı yeni anlamlar da olabilir. Sözcüklerin anlam çeşitlenmesini şu başlıklar altında inceleyebiliriz:

SÖZCÜKTE ANLAM

- Gerçek Anlam
 - Temel Anlam
 - Yan Anlam
- Terim Anlam
- Mecaz Anlam

1. GERÇEK ANLAM

Sözcüğün zihninizde uyandırdığı ilk anlam gerçek anlamdır. Sözcüğün gerçek anlamı iki şekilde kullanılabilir:

a. Temel (İlk) Anlam

Sözcüklerin aklımıza ilk gelen anlamlarıdır. Başka bir deyişle bir sözcüğün sözlükteki ilk anlamıdır.

- Yolun sağ tarafında iğde ağaçları vardır.
- Bardaktaki suyu niye döktün?

NOT

- Bir sözcüğün tek başına iken taşıdığı anlam ile cümledeki anlamı aynı ise o sözcük temel anlamıyla kullanılmış demektir.
- Martının kanatları ıslaktı.
- Gençler sahilde ateş yakmışlar.

b. Yan Anlam (Yakıştırmaca)

Şekil ve işlev benzerliğinden dolayı, bir sözcüğün başka bir varlığa ad olarak verilmesidir. Sözcüklerin gerçek anlamlarından kopmadan kazandıkları bu anlama yan anlam denir.

- Dağın eteklerinde çiçekler vardı. (Yamaçlı yerlerin alt bölümü)
- Uçağın kuyruğuna zarar vermişlerdi. (Uçaklarda kuyruğa benzeyen uzantı)

2. TERİM ANLAM

Bilim, sanat, spor ya da meslek dallarıyla ilgili özel, sınırlı bir anlamı ve kullanımı olan sözcüklere terim denir. Terimler gerçek anlamda kullanılır. Bir sözcüğün terim anlamı, ait olduğu alanda kullanıldığı an ortaya çıkar.

- doku, nöron → biyoloji terimi
- replik, tirat → tiyatro terimi
- hece, ölçü, uyak → edebiyat terimi
- Dünya, Güneş etrafında döner. (astronomi terimi)
- Bu dairenin alanını hesaplayabilir misin? (geometri terimi)
- Verilen eylemleri çatısına göre inceleyiniz. (dil bilgisi terimi)
- Radyo dalgalarını bulamıyordum. (teknik terimi)
- Korner atışını İsmail kullanacaktı. (spor terimi)
- Fizik dersinde ses dalgalarını işledik. (fizik terimi)

Örnek Soru

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi temel anlamda kullanılmıştır?

- Hep geç kalmak onun âdetidir.
- Nüfus cüzdanımı yitirdim, geçersizdir.
- Bakanlık kadrosunda hiç açık yok.
- Elektrik saati arızalanmış.
- Maçı kaybeden sporcular taş yağmuruna tutuldular.

Çözüm

A'daki âdet sözcüğü temel anlamında kullanılmıştır. Bu sözcüğün temel anlamı "bir kimsenin yapmaya alışmış olduğu şey"dir. "âdet" sözcüğünün cümledeki kullanımı akla ilk gelen anlamıyla ilgilidir. Diğer seçeneklerde verilen sözcükler yan veya mecaz anlamda kullanılmıştır. B'de cüzdan (resmi evrak), C'de açık (kontenjan), D'de saat (sayaç) sözcükleri yan anlamda, E'de ise yağmur (aşırı, çok fazla) sözcüğü mecaz anlamdadır.

Cevap A

CÜMLE BİLGİSİ

10. BÖLÜM

CÜMLE BİLGİSİ

Bir duyguyu, düşünceyi, isteği, haberi, olayı ifade etmek için kurulan, kendi içinde anlam ve yargı bütünlüğü olan sözcüğe veya söz dizisine cümle denir.

- “Okuyorum.”
- “Bugün hava çok güzel.”
- “Kendine iyi bakıyor.”

1. CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümleyi oluşturan bölümlerin her birine öge denir.

A. TEMEL ÖGELER

Yüklem

İş, oluş, kılış, hareket ve durum bildiren, haber veren, cümleyi bir yargıya bağlayan birinci derecede önem taşıyan ögedir.

- Hikâyenin sonunu heyecanla **bekliyordu**.
- Dışarıda çılginca esip duran bir fırtına **vardı**.
- Telefonunu gömleğinin cebinden **çıkardı**.
- Burası **babamın çalıştığı yerdir**.
- Ahmet, **dayımın en küçük oğludur**.

Özne

Yüklemde bildirilen işi, oluşu, hareketi yerine getiren hakkında bilgi ve haber verilen ögedir. Yani yapanı ve olanı karşılayan unsurdur. Özne, yükleme sorulan “ne, kim” sorularının cevabıdır.

- “Kitaplar raflara rastgele dizilmişti.”
özne yüklem
- “Hava karlıydı.”
özne yüklem
- Ağlayanın malı gülene kalmaz.
özne yüklem
- Başarının sırrı çok çalışmaktır.
özne yüklem
- “Aslı ders çalışıyordu.”
özne yüklem

B. YARDIMCI ÖGELER

1. Nesne

Yüklemde bildirilen ve öznenin yaptığı işten doğrudan etkilenen öge nesnedir. Düz tümleç de denir. Belirtili ve belirtisiz olmak üzere ikiye ayrılır.

Belirtme hal eki alanlara belirtili, yalın halde olanlara ise belirtisiz nesne denir. Yükleme sorulan “neyi, kimi” sorularına belirtili nesne; “ne” sorusuna ise belirtisiz nesne cevap verir.

- Her gün gazete okurum (ben: gizli özne)
belirtisiz nesne yüklem
- “Gazeteyi her gün okuyorum” (Ben: gizli özne)
belirtili nesne yüklem
- “Uçurtmalar, biraz gök, açık hava, rüzgâr ister.”
Özne belirtisiz nesne yüklem
- “Yemek yapmayı severim” (ben: gizli özne)
b'li nesne yüklem

NOT

- ✓ Fiil cümlelerinden sadece yüklemi geçişli olanlar nesne alabilir.
 - ▶ “Çocuk bir hayli büyümüştü.”
özne yüklem
(büyüyen ne? Çocuk: özne)

2. Dolaylı Tümleç

“-e,-de,-den” eklerini alarak yüklem anlamını, “fiilin yönelme, bulunma, çıkma bakımlarından ilgili olduğu yer” yönünden tamamlayan ögedir. Yer tamlayıcısı da denir. Dolaylı tümleç yükleme sorulan “nereye, nerede, nereden, kime, kimde, kimden, neye, nede, neyden” sorularının cevabıdır.

- “Tebeşir, kireçten yapılır.” (Neyden?)
özne dolaylı t. yüklem
- “Buğdayı çiftçiden hep ucuza alırlar.” (Kimden?)
b'li nesne dolaylı t. zarf t. yüklem
- “Bir büyük boşlukta bozuldu büyü” Nerede?)
dolaylı tümleç yüklem özne
- Eskiciler sokağına büyük bir çadır kuruldu. (Nereye?)
dolaylı tümleç özne yüklem

TEST
1

CÜMLE BİLGİSİ

1. Aşağıdakilerin hangisinde ögelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yaşamın sürprizlerini göz önüne seren şairler/ başarıyı/ yakalayacaktır.
B) Sanatçılar/okuyuculara yaşamın fark edilmeyen güzel yanlarını /gösterirler.
C) Gerçek okuyucu, /okuyacakları konusunda seçici davranmayı /bilir.
D) Bilmediğini bilmek/ kişiyi /bilmediğini öğrenmeyi/ zorlar.
E) Deli dolu akan nehirlerden/ tas tas sular /içtik.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kim, ne zaman, neyi" sorularının üçünün de karşılığı vardır?

- A) İyi bir eleştirmen bir eseri incelerken kendi ruhunun serüvenlerini anlatır.
B) Sigara içen anne ve babalar, çocuklarının hayatlarını tehlikeye atıyorlar.
C) Parasal sorunlardan bunalanlar kendilerine ikinci bir iş arıyor.
D) Sömürge ülkeler birer birer bağımsızlığına kavuşuyor.
E) İstasyon binası karanlıkta bir hayalet gibi görünüyordu.

3. Bir gün mahallenin ana caddelerinden birinden geçerken ekmek satan yeni bir dükkânın açıldığını gördüm.

Bu cümlede altı çizili bölüm cümlelerin hangi öğesidir?

- A) Özne
B) Belirtisiz nesne
C) Dolaylı tümleş
D) Belirtili nesne
E) Zarf tümleci

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi zamiri dolaylı tümleş görevinde kullanılmıştır?

- A) Ben insanın iş görmesini, yaşama çabasını uzatabildiği kadar uzatmasını isterim.
B) Dostluk ve aşk rastlantılara ve başkalarına bağlıdır.
C) Sanat insanlara gerçeği hatırlatan bir yalıdır.
D) Onu evde yalnız bırakmaya gönlüm razı olmadı.
E) Ben daha küçük bir çocukken babam bana küçük bir kumbara almıştı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklemden önce gelen sözlerin tümü, özne görevindedir?

- A) Bahar rüzgârının tatlı serinliği bizi sarhoş etmişti.
B) Yol yapım çalışmaları bir ay boyunca sürecek.
C) Akıl danışacak ne bir dost ne bir arkadaş bulabildim.
D) Orman köylülerinin bitmez tükenmez sorunları vardı.
E) Konuyu en ince ayrıntılarına kadar değerlendireceğiz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelere ayırmada bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sinirlenince/elindeki kalemleri/bana doğru/ atmıştı.
B) Bu sözü söyleyebileceğimizi / hiç / ummamıştım.
C) Derenin başına / gelince / yolcular / biraz / dinlendi.
D) Memleketimin dağları / şimdi / buram buram/ kokar.
E) Alışverişi tamamlayınca /ablamlarla /eve / gittik.

7. (I) Sağlıklı beslenmeyle ilgili birçok farklı görüş var. (II) Sağlıklı beslenme her şeyden önce yeterli ve dengeli beslenmedir. (III) Vücudumuzu oluşturan hücrelerin düzenli ve dengeli çalışması için yeterli miktarda almamız besin öğelerini yani yağları, karbonhidratları, proteinleri. (IV) Vücudumuzun tüm besin maddelerine ihtiyacı vardır. (V) Tek taraflı beslenmek yani sadece protein veya karbonhidratla beslenmek yanlıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi yüklemine türüne göre diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öge dizilişine göre kuralıdır?

- A) Çocukların son gürültüleri de çekilmeye başladı sokaktan.
B) Şurada, sabah vaktinde insanlar koşuyordu bağıra çağıra.
C) Masadaki boş sandalyeye diyor gözlerini dakikalarca.
D) Bazı zamanlarda yürürken kendi kendime konuşurum ben.
E) Ellerini ceketinin ceplerinden çıkarıp selam verdi.

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ

XX. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

2. ÜNİTE

1. BÖLÜM

TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

Nedenleri

- İtalya'nın gelişmiş sanayisi için ham madde ve pazar arayışı
- Trablusgarp'ın İtalya'ya yakın olması
- Osmanlı'nın güçsüz olması
- İtalya'nın 1856'daki Habeşistan başarısızlığını telafi etmek istemesi
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın işgali için Avrupa devletlerinin onayını alması
- İtalya'nın, Trablusgarp'ın uygarlıkta geri bırakıldığı ve burada yaşayan İtalyanlara katı davranıldığı iddiası

NOT

- ✓ 1909 yılında Rusya ile imzalanan Racconigi Antlaşması ile İtalya Trablusgarp'a çıkarma yapacak, buna karşılık İtalya'da Rusya'nın Boğazlardaki çıkarlarına dokunmayacaktır.

Gelişmeler

- Mısır'ın İngiltere'nin elinde olması ve donanmanın Haliç'te çürümeye terk edilmiş olmasından dolayı bölgeye Osmanlı Devleti yardım gönderememiştir.
- İtalya 1911'de Trablusgarp'ta harekete başlamış ve Derne, Tobruk, Homs ve Bingazi gibi yerleri işgal etmiştir.
- İşgal sonucu Milli Müdafaa Komitesi kurulmuş ve bölgeye gönüllü subaylar gönderilmiştir.
- Bu subaylar; Enver Paşa (Hamdi takma adıyla) Bingazi'ye, Mustafa Kemal (Gazeteci Şerif unvanıyla) Kurmay binbaşı rütbesiyle Tobruk, Derne'ye, Neşet Paşa Trablus'a gitti.



Trablusgarp Savaşı'nda Mustafa Kemal

- Ayrıca Fethi Bey, Fuat Bey, Rauf Bey, Ali Çetinkaya ve Nuri Bey'ler de bu mücadelede yer aldı.
- Enver Paşa Bingazi'de, Mustafa Kemal Tobruk ve Derne'de başarılı oldular.
- Bu gelişmeler üzerine İtalya Osmanlı'yı barışa zorlamak için Çanakkale Boğazı'nı ablukaya almış, On İki Ada'yı işgal etmiş, Beyrut Limanı'na saldırmıştır.
- Balkan Savaşı'nın da başlaması üzerine Osmanlı Devleti barış istemek zorunda kaldı ve 15 Ekim 1912'de Uşi Antlaşması'nı imzaladı.
- Uşi Antlaşması'na göre;
 - ▶ Trablusgarp, İtalya'ya bırakılacak
 - ▶ On İki Ada ve Rodos Balkan Savaşları sonuçlanana kadar geçici olarak İtalyanlara bırakılacak
 - ▶ Trablusgarp halkı dini bakımdan Osmanlı halifesine bağlı kalacak
 - ▶ İtalya diğer devletlerin onaylaması hâlinde kapitülasyonların kaldırılmasına karşı çıkmayacak.
 - ▶ İtalya, Trablusgarp'ın Düyun-u Umumiye'ye olan borcu üstlenecek

Önemi:

- Osmanlı Kuzey Afrika'daki son toprak parçasını kaybetti.
- Dünya tarihinde ilk kez uçak kullanıldı.
- Mustafa Kemal'in sömürgecilğe karşı ilk savaşı olup Binbaşılığa terfi etti.

I. BALKAN SAVAŞI (1912)

- Balkan devletlerinin Osmanlı'yı Balkanlardan atmak istemesi, İngilizlerin Reval Görüşmeleri'nde Rusların Balkanlara yerleşmesine ses çıkarmaması ve Rusların kışkırtmaları sonucu Karadağ'ın Yenipazar'a saldırmasıyla savaş başlamıştır.
- Osmanlı Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ile savaşmıştır.
- Bu savaşta Rauf (Orbay) Bey, Hamidiye Kruvazörü olarak önemli başarılar elde etti. Ancak Yunanlıların Ege Adalarını almasına engel olamadı.
- Bu başarısından dolayı Rauf Bey **Hamidiye Kahramanı** olarak anılmaktadır.
- Osmanlı hazırlıksız yakalandığı savaşta hiçbir varlık gösteremedi ve barış antlaşması imzalamak zorunda kaldı.

TEST 1

ATATÜRK İLKE VE İNKILAPLARI

1. Cumhuriyet Dönemi'nde toplumsal alandaki ikilikler ortadan kaldırılmıştır.

Buna göre;

- I. Takvim, saat ve ölçülerde değişiklik yapılması
- II. Halifeliğin kaldırılması
- III. KİT'in kurulması

gelişmelerden hangisi toplumsal ikiliği ortadan kaldırmaya yöneliktir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi, cumhuriyetin ilanının sonuçlarından biridir?

- A) Çok partili hayata geçiş denemelerinin yapılması
- B) Meclis başkanı olarak Mustafa Kemal'in seçilmesi
- C) Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Saltanatın kaldırılması
- E) Meclis Hükümeti sisteminin benimsenmesi

3. Atatürk Dönemi ekonomisinde,

- I. İş Bankası ile sermaye birikimi sağlama
- II. Teşvik-i Sanayi Kanunu'nu çıkarma
- III. Aşar vergisini kaldırma

durumlarından hangileriyle üretimi artırmanın amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. Aşağıdakilerden hangisi demokratik devlet anlayışıyla **bağdaşmaz**?

- A) Yönetimde veraset usulünün terk edilmesi
- B) Özel mülkiyetin güvenceye alınması
- C) Tek partili düzenin devam etmesi
- D) Tek dereceli seçim sisteminin uygulanması
- E) İdarenin ve yönetimin hukuki denetime tabi tutulması

5. Atatürk Dönemi'nde, ülkedeki tüm siyasi görüşlerin yönetime yansımada,

- I. Çok partili hayata geçiş denemelerinin yapılması
- II. Seçimlerin iki dereceli yapılması
- III. Şeyh Said İsyanı'nın çıkması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

- 6.

- I. Merkez Bankası'nın kurulması
- II. İstanbul Üniversitesi'nin kurulması
- III. Demokrat Parti'nin kurulması

Yukarıdakilerden hangileri Atatürk Dönemi gelişmeleri arasındadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Türkiye Cumhuriyeti'nde,

- I. Çok partili hayata geçilmesi
- II. Yönetim ve hukukun laikleşmesi
- III. Saltanatın kaldırılması

durumlarından hangilerinin yerleşmesi belli bir süreci gerektirmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. 30 Kasım 1925 yılında kabul edilen yasa ile tekke zaviye ve türbelerin bir kısmının kapatılmasına karar verilmiştir.

Bu uygulama laiklik ilkesinin,

- I. Aklın ve bilimin esas alınması
- II. Çağdaşlığın önündeki engelleri kaldırılması
- III. Milli kültürün korunması

özelliklerinden hangilerini yansıtmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

5. BÖLÜM

ATATÜRK DÖNEMİ TÜRK DIŞ POLİTİKASI

TÜRK DIŞ POLİTİKASININ İLKELERİ

- Hukuk gücüne dayanır.
- Akılcı esaslar içerir.
- Bağımsızdır.
- Ulusal güce dayanır.
- Gerçekçi politikalar izler.
- Maceracı değil, aktiftir.
- Yurtta barış, Dünyada barış ilkesini benimser.

TÜRK DIŞ POLİTİKASININ HEDEFLEDİĞİ AMAÇLAR

- Öncelikle milli gücümüze dayanmak ve bağımsızlığımızı üstün tutmak
- Milli sınırlar içinde kalmak
- Gerçekçi ve barışçı olmak
- Uluslararası ilişkilerde eşitliğe dayanan ilişkiler kurmak
- Başka devletlerin iç işlerine karışmamak
- Milli politikayı yürütürken iç teşkilatı dikkate almak
- Başka devletleri kendi iç işlerine karıştırmamak
- Başka devletlerin politika ve yönetim sistemlerinden etkilenmemek
- Bilim ve teknolojiyi rehber kabul etmek

Örnek Soru

Yeni Türk devletinin;

- I. bağımsızlık
- II. barışseverlik
- III. devletçilik

ilkelerinden hangilerini uluslararası ilişkilerde temel aldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Cevap C

- Atatürk Dönemi Türk dış politikası, gelişmeler ve mevcut olayların gidişatına göre 1923-1932 dönemi ve 1932-1939 dönemi olmak üzere iki bölümde incelenir.

1923-1932 ARASI TÜRK DIŞ POLİTİKASI

- Bu dönemde Musul, Suriye sınırı, borçlar ve nüfus mübadelesi sorunlarıyla uğraşmıştır.
- Lozan'dan geriye kalan sorunların çözülmesi ve alınan kararların uygulanmasına yönelik oldu.
- Komşu devletlerle iyi ilişkiler kurmak, meydana gelen pürüzleri barışçı yollarla çözmek amaçlandı.
- Büyük devletlerle olan ilişkileri normalleştirmek amaçlandı.

Musul Meselesi (1926)

Süreç

- Lozan Barış Konferansı'nda Türkiye - Irak sınır sorunu görüşülürken Türk Heyeti halkının büyük çoğunluğu Türk olan bölgenin Türkiye'ye bırakılması gerektiğini savunmuş, Irak'ı mandası altında bulunduran İngiltere ise Musul'un Irak sınırları içerisinde kalmasını ısrarla istemiştir. Lozan'da halledilemeyen konu konferans sonrasına bırakılmıştır.
- Heyetler uyuşmazlığı gidermek amacı ile Lozan sonrası ilk kez Mayıs 1924'de İstanbul'da Haliç Konferansı'nda bir araya geldiler. İngiltere, Hakkari'nin de Irak'a dahil olmasını isteyince sorun çözülemedi.
- Türkiye bu gelişme üzerine sorunu Milletler Cemiyeti'ne taşıdı (Ayrıca Türkiye bölgede halk oylaması yapılmasını istemiştir ve bu isteğini cemiyete bildirmiştir.
- Milletler Cemiyeti Geçici Brüksel Hattı adıyla bir rapor hazırladı. Bu rapor İngiltere'yi haklı görünce Türkiye sorunu Lahey Adalet Komisyonuna taşıdı.
- Lahey Adalet Komisyonu da Geçici Brüksel Hattı'nı kabul edince Türkiye savaş kararı almak zorunda kaldı.
- Türkiye bu sorunda yalnız kalmamak için 17 Aralık 1925'de SSCB ile dostluk ve tarafsızlık antlaşmasını yeniledi. (Savaş sırasında Rusya'nın desteğini alabilmek amacı ile yapılmıştır.)
- Türk ordusu Musul'da savaş için hazırlıklara başladığı sırada bölgede Şeyh Said Ayaklanması ve Nas-

TEST
1

YARGI

1. Aşağıdakilerden hangisi Danıştayın görevlerinden biri değildir?

- A) Kamu hizmetleriyle ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirir.
- B) Kanunla gösterilen belli davalara ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.
- C) Vergi mahkemelerinin kararlarını temyizen inceleyer.
- D) Bölge idare mahkemelerinin kararlarını temyizen inceleyer.
- E) Kanunların Anayasaya uygunluğunu denetler.

2. Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini Yüce Divan sıfatıyla yargılayamaz?

- A) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- B) Vali
- C) Cumhurbaşkanı
- D) Adalet Bakanı
- E) İçişleri Bakanı

3. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi, anayasa değişikliklerini hangi bakımdan inceleyer ve denetler?

- A) Şekil
- B) Usul
- C) Uygulama
- D) Yaptırım
- E) Esas

4. Aşağıdakilerden hangisi Hakimler ve Savcılar Kurulu üyесidir?

- A) Adalet Bakanı
- B) İçişleri Bakanı
- C) Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- D) Milli Savunma Bakanı
- E) Yargıtay Başkanı

5. Aşağıdakilerden hangisi iki defa seçilme yeterliliğine sahip değildir?

- A) Anayasa Mahkemesi üyeleri
- B) Cumhurbaşkanı
- C) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- D) Bakanlar
- E) Milletvekilleri

6. Siyasi partilerin kapatılmasında yetkili olan organ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Danıştay
- B) Yargıtay
- C) Anayasa Mahkemesi
- D) TBMM
- E) Milli Güvenlik Kurulu

7. Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının yürürlüğe girmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İptal kararları Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.
- B) Anayasa Mahkemesi hiçbir durumda iptal kararının yürürlüğünü erteleme zorunluluğunda değildir.
- C) Anayasa Mahkemesi, iptal kararının yürürlük tarihini, kararın Resmi Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçmeyecek bir süreyle ileri bir tarihe bırakabilir.
- D) İptal kararları geriye yürümez.
- E) Anayasa Mahkemesi, iptal kararının yürürlüğünü cumhurbaşkanının onayına bağlı olarak durdurabilir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ 1982 ANAYASASI

BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ VE GENEL ESASLAR

3.ÜNİTE

1.BÖLÜM

BAŞLANGIÇ

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve onun inkılap ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddi ve manevi mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan **hiçbir kişi** ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medeni bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

Hiçbir faaliyetin Türk milli menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihi ve manevi değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılapları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve laiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak milli kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddi ve manevi varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının milli gurur ve iftiharlarda, milli sevinç ve kederlerde, milli varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere.

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye aşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

Örnek Soru

Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasası'nın Başlangıç metninde yer almamıştır?

- A) Türk Devletinin bölünmez bütünlüğü
- B) Yargı bağımsızlığı ilkesi
- C) Atatürk milliyetçiliği
- D) Atatürk inkılap ve ilkeleri
- E) Millet iradesinin mutlak üstünlüğü

Cevap B

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Madde -1:	Devletin şekli
Madde -2:	Cumhuriyetin nitelikleri
Madde -3:	Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti
Madde -4:	Değiştirilemeyecek hükümler
Madde -5:	Devletin temel amaç ve görevleri
Madde -6:	Egemenlik
Madde -7:	Yasama yetkisi
Madde -8:	Yürütme yetkisi ve görevi
Madde -9:	Yargı yetkisi
Madde-10:	Kanun önünde eşitlik
Madde-11:	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü

I. Devletin şekli: –Madde 1

Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

II. Cumhuriyetin nitelikleri: –Madde 2

Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun ve diğer mevzuata (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.

Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği **üç aday** arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

IV. Sayıştay: –Madde 160

Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren **onbeş gün** içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamaz.

Vergi, benzeri mali yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları esas alınır.

(**Ek üçüncü fıkra: 29/10/2005-5428/2 md.**) Mahallî idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.

Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları

ve yükümlülükleri ve diğer özlük işleri, Başkan ve üyelerinin teminatı kanunla düzenlenir.

DÖRDÜNCÜ KISIM MALİ VE EKONOMİK HÜKÜMLER

BİRİNCİ BÖLÜM Mali Hükümler

I. Bütçe

A. Bütçe ve kesinhesap: –Madde 161

(**Değişik: 21/1/2017-6771/15 md.**)

Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.

Malî yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya **bir yıldan** fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından **en az yetmişbeş gün** önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun **ellibeş gün** içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılmaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilerek uygulanır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önerileri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

Merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak **en geç altı ay**

TEST
1

YARGI

1. Aşağıdakilerden hangisi Danıştayın görevlerinden biri değildir?

- A) Kamu hizmetleriyle ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirir.
- B) Kanunla gösterilen belli davalara ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.
- C) Vergi mahkemelerinin kararlarını temyizen inceleyer.
- D) Bölge idare mahkemelerinin kararlarını temyizen inceleyer.
- E) Kanunların Anayasaya uygunluğunu denetler.

2. Anayasa Mahkemesi aşağıdakilerden hangisini Yüce Divan sıfatıyla yargılayamaz?

- A) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- B) Vali
- C) Cumhurbaşkanı
- D) Adalet Bakanı
- E) İçişleri Bakanı

3. 1982 Anayasası'na göre Anayasa Mahkemesi, anayasa değişikliklerini hangi bakımdan inceleyer ve denetler?

- A) Şekil
- B) Usul
- C) Uygulama
- D) Yaptırım
- E) Esas

4. Aşağıdakilerden hangisi Hakimler ve Savcılar Kurulu üyesidir?

- A) Adalet Bakanı
- B) İçişleri Bakanı
- C) Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- D) Milli Savunma Bakanı
- E) Yargıtay Başkanı

5. Aşağıdakilerden hangisi iki defa seçilme yeterliliğine sahip değildir?

- A) Anayasa Mahkemesi üyeleri
- B) Cumhurbaşkanı
- C) Cumhurbaşkanı yardımcısı
- D) Bakanlar
- E) Milletvekilleri

6. Siyasi partilerin kapatılmasında yetkili olan organ aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Danıştay
- B) Yargıtay
- C) Anayasa Mahkemesi
- D) TBMM
- E) Milli Güvenlik Kurulu

7. Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının yürürlüğe girmesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İptal kararları Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.
- B) Anayasa Mahkemesi hiçbir durumda iptal kararının yürürlüğünü erteleme zorunluluğunda değildir.
- C) Anayasa Mahkemesi, iptal kararının yürürlük tarihini, kararın Resmi Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçmeyecek bir süreyle ileri bir tarihe bırakabilir.
- D) İptal kararları geriye yürümez.
- E) Anayasa Mahkemesi, iptal kararının yürürlüğünü cumhurbaşkanının onayına bağlı olarak durdurabilir.

TEMEL KAVRAMLAR VE İŞLEM YETENEĞİ

4. ÜNİTE 1. BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR

Rakam: Sayıları ifade etmeye yarayan sembollere denir.

Bu semboller sırasıyla 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9'dur.

Örnek Soru

a ve b rakam olmak üzere;

$$\frac{a}{b} = \frac{1}{2} \text{ ise } a + b \text{ en fazla kaçtır?}$$

- A) 3 B) 6 C) 9 D) 12 E) 15

Çözüm

$$\frac{a}{b} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{1 \cdot 2}{2 \cdot 2} = \frac{1 \cdot 3}{2 \cdot 3} = \frac{1 \cdot 4}{2 \cdot 4} \text{ olabilir.}$$

a + b'nin en büyük değeri için;

$$a = 4 \text{ ve } b = 8 \text{ olup } a + b = 4 + 8 = 12 \text{ 'dir.}$$

Örnek Soru

a, b, c birbirinden farklı rakamlar olmak üzere;

3a + b - c ifadesinin alabileceği en büyük değer ile en küçük değer toplamı kaçtır?

- A) 35 B) 32 C) 27 D) 20 E) 15

Çözüm

Rakamlarımız = 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

En büyük değer için kat sayısı en büyük olan pozitif ifadeye en büyük rakam verilir.

$$3a + b - c = 27 + 8 - 0 = 35$$

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 9 & 8 & 0 \end{array}$$

En küçük değer için kat sayısı en büyük olan sayıya en küçük değer verilir.

$$3a + b - c = 0 + 1 - 9 = -8$$

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & \downarrow & \downarrow \\ 0 & 1 & 9 \end{array}$$

En büyük değer ile en küçük değer toplamı;

$$35 + (-8) = 27$$

Senin için

x ve y rakam olmak üzere;

$$\frac{x}{y} = \frac{3}{4} \text{ olduğuna göre;}$$

x + y'nin en büyük değeri kaçtır?

- A) 7 B) 14 C) 21 D) 28 E) 35

Çözüm

																				Cevap: B

Sayı Kümeleri

İşlem sonuçlarının en büyük veya en küçük değerlerinin bulunabilmesi için tanımlanan sayıların hangi kümeye ait olduğunun bilinmesi çok önemlidir.

1. Sayma Sayılar Kümesi: 1'den başlayıp birer artarak sonsuza giden sayılardır. " \mathbb{N}^+ " ile gösterilir.

$$\mathbb{N}^+ = \{1, 2, 3, 4, 5, \dots\}$$

Örnek Soru

a ve b sayma sayılar kümesinin birer elemanıdır.

a ≠ b olduğuna göre a + b'nin en küçük değeri kaçtır?

- A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

Çözüm

$\mathbb{N}^+ = \{1, 2, 3, 4, 5, \dots\}$ olduğundan

a = 1 ve b = 2 olduğunda a + b = 1 + 2 = 3 olur.

2. Doğal Sayılar Kümesi: 0'dan başlayıp birer artarak sonsuza giden sayılardır. " \mathbb{N} " ile gösterilir.

$$\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, 4, 5, \dots\}$$

Örnek Soru

a, b ∈ \mathbb{N} ve a ≠ b'dir.

Buna göre a + b en az kaçtır?

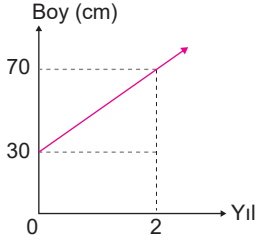
- A) 0 B) 1 C) 2 D) 3 E) 4

Çözüm

$$\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$$

a = 0, b = 1 seçildiğinde a + b = 0 + 1 = 1 bulunur.

Örnek Soru



Yukarıda verilen grafikte bir bitkinin boyunun yıllara göre değişimi verilmiştir.

Buna göre bu bitki dikildikten 5 yıl sonra kaç cm olur?

- A) 100 B) 110 C) 120 D) 130 E) 140

Çözüm

Bitki dikildiğinde 30 cm'dir. 2 yıl sonra boyu 70 cm olduğuna göre;

$$1 \text{ yılda } \frac{70-30}{2} = \frac{40}{2} = 20 \text{ cm uzamaktadır.}$$

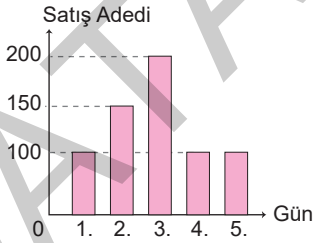
$$5 \text{ yıl sonra } 5 \cdot 20 = 100 \text{ cm}$$

$$\text{Toplam boyu} = 100 + 30 = 130 \text{ cm'dir.}$$

2. Sütun Grafiği

Verilerin dikey veya yatay sütunların çizilmesi ile gösterilmesidir.

Örnek Soru



Yukarıdaki grafikte bir simitçinin 5 günde sattığı simit sayısı gösterilmiştir.

Buna göre bu simitçi bir günde ortalama kaç simit satmıştır?

- A) 120 B) 130 C) 140 D) 150 E) 160

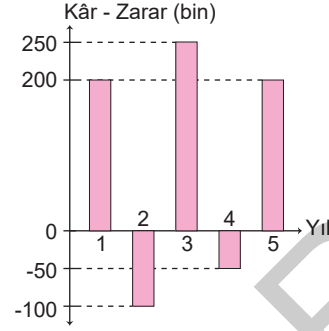
Çözüm

$$1. \text{ gün} = 100, \quad 2. \text{ gün} = 150, \quad 3. \text{ gün} = 200$$

$$4. \text{ gün} = 100, \quad 5. \text{ gün} = 100$$

$$\text{Ortalama} = \frac{100 + 150 + 200 + 100 + 100}{5} = \frac{650}{5} = 130$$

Örnek Soru



Yukarıdaki grafikte bir firmanın 5 yıl boyunca yaptığı kâr-zarar durumları sütun grafikleri ile gösterilmiştir.

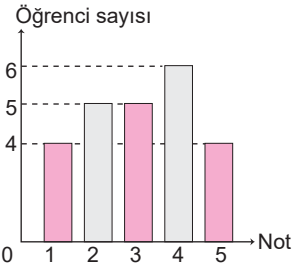
Bu bilgilere göre bu firmanın ortalama kâr-zarar durumu kaç TL'dir?

- A) 50 bin (zarar) B) 50 bin (kâr) C) 100 bin (kâr)
D) 150 bin (kâr) E) 100 bin (zarar)

Çözüm

$$\text{Ortalama} = \frac{200 + (-100) + 250 + (-50) + 200}{5} = \frac{500}{5} = 100 \text{ bin TL kâr edilmiştir.}$$

Senin İçin



Yukarıdaki sütun grafiğinde bir sınıfta bulunan öğrencilerin matematik sınavından aldıkları not dağılımı gösterilmiştir.

Bu bilgilere göre bu sınıfın matematik not ortalaması kaçtır?

- A) 3,45 B) 3,04 C) 3,68 D) 3,71 E) 3,75

Çözüm

Cevap: B																					

Önemli Özellik

Sütun grafiklerinde sütunlar yatay eksene paralel olarak da çizilebilir.

SAYISAL MANTIK

14. BÖLÜM

1. Kurallı Sayılar

Sayıların belli bir kuralla veya belli bir özellik ile tanımlanıp işlendiği bölümdür.

Bu kısımda bahsedilen kurallar ve özellikler kendine veya soruya özel olabilir. Bu nedenle verilen tanım iyi anlaşılmalı ve verilen örnek incelenmelidir.

2. Sayı Dizileri

Artimetik Dizi: Ardışık terimleri arasındaki farkları eşit olan diziye denir.

$$\begin{array}{ccccccc} & +3 & & +3 & & +3 & \\ & \curvearrowright & & \curvearrowright & & \curvearrowright & \\ 3 & - & 6 & - & 9 & - & 12 & - & \dots & \text{gibi} \end{array}$$

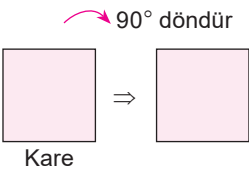
Geometrik Dizi: Ardışık terimlerin arasındaki oranı eşit olan diziye denir.

$$\begin{array}{ccccccc} & \times 2 & & \times 2 & & \times 2 & \\ & \curvearrowright & & \curvearrowright & & \curvearrowright & \\ 2 & - & 4 & - & 8 & - & 16 & - & \dots & \text{gibi} \end{array}$$

3. Şekil - Sembol - Şifre Yorumlama

Dönme Hareketi: Bir cismin belli bir sabit nokta etrafında belli bir açı ile hareket ettirilmesidir.

Dönme Simetrisi: Şeklin en küçük açı ile dönmesi ile tekrar aynı görüntüyü almasıdır. Dönme simetrisi n kenarlı düzgün şekillerde $\frac{360^\circ}{n}$ 'dir.



$$\text{Karede } \frac{360^\circ}{4} = 90^\circ \text{dir.}$$

Öteleme: Bir şeklin veya nesnenin belli bir doğrultuda ve yönde yer değiştirmesidir.

Ötelemde cismin boyutunda bir değişiklik olmaz.

4. Kâğıt Katlama - Açma

- Şekillerin belli bir eksene göre katlanması ile oluşan son görüntünün tekrar açılması ile ilgilidir.
- Bu tür sorularda katlama sırasına ve yönüne dikkat edilmelidir.

5. Mantıksal Akıl Yürütme

- Verilen problemin öncüllerine ve açıklamasına dikkat edilmelidir.
- Bu problem çözümlerinde şekil ve tablo çizilerek özetlenmelidir.

6. Tablo - Grafik Yorumlama

- Satır ve sütunlarda oluşan kapalı şekle **tablo** denir.
- Grafik çeşitlerimiz nokta, çizgi, sütun ve daire grafikleridir.
- Bu tür sorularda satır ve sütunlardaki bilgilere dikkat edilmelidir.

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU

5. ÜNİTE

KISIM - I Genel Hükümler

BÖLÜM: 1

Kapsam, Amaç, Temel İlkeler, İstihdam Şekilleri

Kapsam: –Madde 1

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Sözleşmeli ve geçici personel hakkında bu Kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır.

Anayasa Mahkemesi üye ve yedek üyeleri ile rapor-törleri; hakimlik ve savcılık mesleklerinde veya bu mesleklerden sayılan görevlerde bulunanlar, Danıştay ve Sayıştay meslek mensupları ve Sayıştay savcı ve yardımcıları, Üniversitelerin, İktisadi ve Ticari İlimler Akademilerinin, Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademilerinin, Devlet Güzel Sanatlar Akademilerinin, Türkiye ve Orta - Doğu Amme İdaresi Enstitüsünün öğretim üye ve yardımcıları, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası üyeleri, Genelkurmay Mehtaran Bölüğü Sanatkarları, Devlet Tiyatrosu ile Devlet Opera ve Balesi ve Belediye Opera ve tiyatroları ile şehir ve belediye konservatuvar ve orkestralarının sanatkar memurları, uzman memurları, uygulatıcı uzman memurları ve stajyerleri; Spor-Toto Teşkilatında çalışan personel; subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş ve sözleşmeli erbaş ve erler ile Emniyet Teşkilatı mensupları özel kanunları hükümlerine tabidir.

Amaç: –Madde 2

Bu Kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atanma ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Bu Kanunda öngörülen yönetmelikler Cumhurbaşkanınca yürürlüğe konulur.

Temel ilkeler: –Madde 3

Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

Sınıflandırma:

A) Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer:

B) Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

Liyakat:

C) Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Örnek Soru

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre "Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır" ifadesi hangi temel ilkenin açıklamasıdır?

- A) Sınıflandırma B) Kariyer C) Derece
D) Kademe E) Liyakat

Cevap B

İstihdam şekilleri: –Madde 4

Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

A) Memur:

Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Yukarıdaki tanımlananlar dışındaki kurumlarda genel politika tespiti, araştırma, planlama, programlama, yönetim ve denetim gibi işlerde görevli ve yetkili olanlar da memur sayılır.

8. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre salgın hastalık ve tabii afetler gibi olağanüstü hallerin olması (Bu hallerin devamı süresince) durumunda münhasır olmak üzere, yapılan fazla çalışmalar ücretle karşılanır. Bu durumda yaptırılacak fazla çalışmanın süresi ve saat başına ödenecek ücret kim kararı ile belirlenir?

- A) TBMM
- B) Dışişleri Bakanı
- C) Hazine ve Maliye Bakanı
- D) Cumhurbaşkanı
- E) İçişleri Bakanı

9. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kanser, verem ve akıl hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığa yakalananların kullandığı hastalık izinleri hariç olmak üzere bir takvim yılı içinde kullanılan hastalık izin süreleri toplamının 7 günü aşması halinde, aşan süreler isabet eden zam ve tazminatlar yüz kaç eksik ödenir?

- A) % 15
- B) % 20
- C) % 25
- D) % 30
- E) 35

10. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre sürekli görevle yurt dışına gönderilen devlet memurları, geçici görevle en çok kaç ay süre ile merkeze çağrılabilir?

- A) 12
- B) 6
- C) 3
- D) 1
- E) 2

TEST 8

657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU KISIM - VI SOSYAL HAKLAR VE YARDIMLAR

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre çocuk yardımı alan devlet memura verilen yardım çocuklarının her bir için kaç göstergelik rakamının aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir?

- A) 250
- B) 500
- C) 600
- D) 750
- E) 850

2. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre kaç yaşını dolduran erkek (malûl olanlar hariç) çocuk için aile yardımı ödenmez?

- A) 18
- B) 21
- C) 25
- D) 30
- E) 33

3. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aşağıdaki şıklarda belirtilenlerden hangisi durumunda çocuklar için aile yardımı ödeneği verilir?

- A) Evlenen çocuklara
- B) 25 yaşını dolduran ama evlenmemiş kız çocuklara
- C) Kendileri hesabına ticaret yapan veya gerçek veya tüzel kişiler yanında her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışan çocuklara
- D) Burs alan veya Devletçe okutulan çocuklara
- E) 25 yaşını doldurmuş evlenen erkek çocuklara

7315 SAYILI GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNU

6. ÜNİTE

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç ve kapsam: –Madde 1

(1) Bu Kanun, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasına ve elde edilecek verilerin kullanılmasına ilişkin temel ilkeleri, kimler hakkında yapılacağını, araştırma konusu edilecek bilgi ve belgelerin neler olduğunu, bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağını, hangi mercilerin soruşturma ve araştırma yapacağını, Değerlendirme Komisyonunun oluşumu ve çalışma usul, esaslarını, veri güvenliği ile verilerin saklanma ve silinme sürelerini düzenlemektedir.

Tanımlar: –Madde 2

(1) Bu Kanunda geçen;

a) Değerlendirme Komisyonu:

Güvenlik soruşturması veya arşiv araştırması sonucunda elde edilen kişisel verilerin göreve atanma yönünden değerlendirildiği komisyonu,

b) Kurum ve kuruluş:

Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmasını talep eden kamu kurum ve kuruluşları ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis ve hizmetleri yerine getiren diğer kurum ve kuruluşu,

c) Üst kademe kamu yöneticisi:

Atanmasına ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile üst kademe kamu yöneticisi olarak belirlenen,

ifade eder.

Örnek Soru

7315 Sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu'na göre güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sırasında elde edilen kişisel veriler, işleme amacının ortadan kalkması hâlinde veya her durumda yılın sonunda değerlendirme komisyonlarınca silinir ve yok edilir.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) bir B) iki C) üç D) dört E) beş

Cevap B

İKİNCİ BÖLÜM

Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması

Hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılacaklar: –Madde 3

(1) Arşiv araştırması, statüsü veya çalışma şekline bağlı olmaksızın **ilk defa** veya yeniden memuriyete yahut kamu görevine atanacaklar hakkında yapılır.

(2) Kurum ve kuruluşlarda, yetkili olmayan kişilerin bilgi sahibi olmaları hâlinde devlet güvenliğinin, ulusal varlığın ve bütünlüğün, iç ve dış menfaatlerin zarar görebileceği veya tehlikeye düşebileceği bilgi ve belgelerin bulunduğu gizlilik dereceli birimler ile Milli Savunma Bakanlığı, Genelkurmay Başkanlığı, jandarma, emniyet, sahil güvenlik ve istihbarat teşkilatlarında çalıştırılacak kamu personeli ile ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde çalışacak personel, kamu kurum ve kuruluşlarında çalışacak öğretmenler, üst kademe kamu yöneticileri, özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına tabi tutulan kişiler ile milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis, hizmetlerde statüsü veya çalışma şekline bağlı olmaksızın istihdam edilenler hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması birlikte yapılır.

Arşiv araştırması: –Madde 4

(1) Arşiv araştırması;

a) Kişinin adli sicil kaydının,

b) Kişinin kolluk kuvvetleri tarafından hâlen aranıp aranmadığının,

c) Kişi hakkında herhangi bir tahdit olup olmadığının,

d) Kişi hakkında kesinleşmiş mahkeme kararları ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesinin beşinci ve 231 inci maddesinin onüçüncü fıkraları kapsamında alınan kararlar ile kişi hakkında devam eden veya sonuçlanmış olan soruşturma ya da kovuşturmalar kapsamındaki olguların,

e) Hakkında kamu görevinden çıkarılma ya da kesinleşmiş memurluktan çıkarma cezası olup olmadığının, mevcut kayıtlardan tespit edilmesidir.



Sınırsız Deneme
4200 Soru

- Deneme Sınavı oluşturabilir, Sistem Denemeleri çözebilir, Türkiye Geneli Canlı Deneme Sınavlarına katılabilirsiniz. (Tüm sorular çözümlüdür)
- Konulara göre karışık soru çözebilir, karışık soru çözebilir, yanlış sorularınızı tekrar çözebilir, soruları favorilere ekleyebilir, ders notlarına çalışabilirsiniz.
- Konulara göre soru istatistiklerine, Deneme sınavı istatistiklerine günlük, haftalık, aylık rapor alabilirsiniz.

İçişleri Bakanlığı



71

KURSU BAŞLI



16K+

MEMNUN



886

MEVCUT BAŞLI

Güncel Sınavlar

Sınavlar ve Sınav Takvimi



İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 29 95 - Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.datayayinlari.com | bilgi@datayayinlari.com

ISBN 978-625-7552-44-8



9 786257 155244 8